

DÉLI HÍRLAP

A Timişoara-i újság
 megjelenik hetente
 (Din. Nr. 934/1948)
 Szerkesztőség:
 Timişoara I. Rm.
 Regina Maria st.
 Könyvtár:
 Timişoara I.
 Piaţa Bisericii

A romániai magyarság demokratikus lapja

Holtpontra jutottak a pártközi tárgyalások Az uralkodó kezében a döntés

Bucureşti. (Rador). Jól értesült forrásból közlik, hogy a politikai pártok képviselői között lefolyt tárgyalások semmiféle kézzelfogható eredményhez nem vezettek. A tárgyalások holtpontra jutottak, mert a két szembenálló tábor megmarad álláspontján és nem hajlandó semmi engedelményre. A tárgyalásokat megszakították lehet tekinteni. Most az alkotmányos tényező tönkét várják.

Libertatea: Nem remélhetünk a megegyezés lehetőségében

Bucureşti. A Szociáldemokrata Párt lapja, a Libertatea így ismereti a politikai helyzetet:

— A tájékoztató jellegű újságok csodálatra méltó fantáziával mindenfajta értesüléseket sorakoztatnak fel a politikai válság, főleg pedig az állítólagos lenyúlás körül, amely egyrészt a Nemzeti Demokratikus Arcvonalba tömörült pártok, másrészt a Nemzeti Parasztpárt és Liberális Párt között jött volna létre.

— Abban a helyzetben vagyunk, hogy eldithassuk: mindezek a megállapítások

minden alap nélkül valók. Semmi, de egyáltalában semmi sem történt, ami feljogosíthatna arra, hogy a megegyezés lehetőségében reméljünk. Tény, hogy a Nemzeti Parasztpárt és az Egységes Munkás Arcvonal megbízottai között bizonyos kapcsolat-felvétel történt, de az eredmény, amint tudjuk, egyenlő a semmivel.

S mindez nem a munkáspártok miatt, amelyek határozottan kitartanak a mellett az elvi álláspontjuk mellett, hogy a Nemzeti Demokratikus Arcvonal alapján olyan széleskörű demokratikus tö-

mörülés jöjjön létre, amely minden lehetőséget megad arra, hogy valamennyi demokratikus erő között a megértés és együttműködés megvalósuljon.

— A hiba kizárólag a Nemzeti Parasztpárt és a Liberális Párt. Ezek a pártok semmiképpen sem akarják megérteni az ország valóságos szükségleteit. Csak öns érdeküket ismernek és nem tovább. Azt hinné az ember, hogy ezek az urak vakok. Nem látják vagy nem akarják látni, mi megy végbe egész Európában s még azt sem akarják tudomásul venni, hogy mi megy végbe és mi a politikai helyzet a délkelet-európai szomszédos országokban, Bulgáriában, Jugoszláviában, Lengyelországban és Görögországban. Működésük hisznek abban, hogy nálunk csak nálunk és éppen minálunk fenn lehet tartani a régi antidemokratikus politikai rendszert, amelyben polgári pártjaink olyan hosszú ideig boldogulatosították ezt a túlterhelt országot.

— De ha a parasztpártiak és a liberálisok túl rövidlátók ahhoz, hogy a külpolitikai helyzetet áttekinthessék, a belpolitikai helyzetet sem látják tisztán. Nem látják, hogy a román nép olyan új Romániát akar, amelynek nemcsak a neve új. Harcoltunk a fasiszta diktatúra ellen, de egyáltalában nem felejtettük el, hogy mi előzte meg. Nem felejtettük el, hogy Románia 1938 előtti demokráciája szegényes hazugság volt s éppen a demokrácia gyengesége készítette elő az utat a fasiszmus számára. Ez a demokrácia nem támadhat fel és nem is fog fel-támadni. Ebben legyen biztos mindenki. Végre fel kell építeni ebben az országban az igazi demokráciát.

— A munkáspártok kitartóan hívták a történelmi pártokat, menjenek velük ezen az új úton. A parasztpártiak és a liberálisok nem akarják megérteni az idők hangját. Ne csodálkozzanak, ha a diadalmas történelem túlhalad rajtuk, — fejezi be cikkét a Libertatea.

Ellenállhatatlan erővel folyik az offenzíva Kelet-Poroszországban

A német hadvezetőség több hadosztálynyi erősítéssel sem tudja feltartóztatni a szovjet előnyomulást — Már Königsberget is kiűrik

Moszkva. A moszkvai rádió jelenti: Az Izvesztija vezércikkben foglalkozik a vörös hadsereg keletporoszországi győzelmével.

— A vörös hadsereg — írja a lap — behatolt Kelet-Poroszországba. Chernyahovszky hadseregtábornok csapatai áttörték a hatalmas német érdővonalat, amelynek az volt a feladata, hogy Kelet-Poroszország határainak védelméül szolgáljon. A vörös hadsereg erői átlépték a határt és mélyen behatoltak német területre. Kelet-Poroszország területén már eddig is több száz helységet foglaltak el. Itt van tehát a várva-várt nap. Erről a napról álmodtak az orosz katonák Sztalinrád óta s erre a napra vártak, valahányszor oly városra vonultak keresztül, amelyet a németek feldűltak. A háború most elérkezett a német városokba és a német falvakba. A németek most saját otthonukban, az úgynevezett „belső erődben” kénytelenek már harcolni.

— A hadijelentésben említett városok és falvak nevei egyébként még az első világháborúból ismeretesek, sőt ismerjük őket már régebből is, a régebbi háborúk idejéből is, mert ezek a városok a németek keleti terjeszkedési háborúinak, a „Drang nach Osten” háborúinak már századok óta színhelyei. A német imperializmus — folytatja az Izvesztija — már századokkal ezelőtt rátette kezét erre a vidékre. Azóta kénytelen a német bárók kényuraságát tinni, akik az idők folyamán elnémetesítették ezt a vidéket. Századok óta tartják guzsbakotva, eltiporva ezt a területet a német bárók, ez a korlátolt és dölyfös fajzat, — hangsúlyozza az Izvesztija, majd így folytatja:

— Ma a szovjet hadsereg eltörölte ezt a nagyfészket. Hiába igyekezett ezt megakadályozni Berlin minden eszközzel. A németek arra számítottak, hogy keleti frontjuk északi és déli szárnyán

minden erővel ellenállnak és így megakadályozzák, vagy legalább is késleltetik a frontális támadást. Ez a számítás hibásnak bizonyult. A vörös hadsereg északon is, délen is, gyors iramban lerohanta az ellenállást. Már a nyári hadjárat folyamán igen súlyos vereségeket mért a náci-hadseregre és szét-

verte a csatlósállamok ellenállását is. Most aztán megindult a katonai akció Kelet-Poroszország ellen. A németek különös makacssággal védekeztek, azonban minden erőfeszítésük hiábavaló volt — írja az Izvesztija.

— A győzelem katonai jelentősége mellett bizonyos, hogy a keletporoszországi betörésnek szörnyű visszhangja lesz Németországban. A vörös hadsereg által a németekre mért újabb csapás azt jelenti, hogy a harapfogó egyre öszöb szorult Németország körül. Kelet-Poroszországon keresztül betörtünk a fasiszta fenevad barlangjába, — állapítja meg befejezésül a szovjet lap.

Nagy sietséggel folyik Königsberg kiűritése

Moszkva. (Rador). A Tass jelenti: Kelet-Poroszországban folytatód-
 nak a kemény harcok. A német hadvezetőség állandóan friss hadosztályokat vet küzdelembe, amelyeknek szigorú parancsuk van a mindenáron való ellenállásra. Ezzel magyarázható, hogy a németek vesztesége az elmúlt 24 órában 120 tank volt és 3000-nél több halott. A német légitörő, amely szintén részt vesz a védelmi harcokban, 15 repülőgépet veszített. A vörös hadsereg azonban ennek ellenére tovább nyomul előre és Gumbinnen városa is, Insterburg városa is a szovjet útegek tüze alatt áll. A szovjet felderítő repülők megfigyeléseiből kitűnik, hogy a németek nagy sietséggel távolítják el a polgári lakosságot

Königsberg városából, — közli a Tass október 25-i jelentése.

Moszkva (Rador). A Tass jelenti október 26-án reggel: A szovjet hivatalos jelentés a keletporoszországi harcokról beszámolván rámutat arra, hogy a német hadvezetőség újabb erősítéseket küldött erre a harctérre és a német csapatoknak szigorú parancsuk van arra, hogy semmiesetre se hátrál-

janak. A szovjet offenzíva azonban ennek ellenére szerdán is újabb ténnyerést eredményezett. Insterburg városát az elmúlt éjszaka a szovjet légitörő ismét erősen bombázta.

Mint jelenti, Varsó városában ismét fellángoltak a harcok, a vörös hadsereg és a lengyel önkéntes alakulatok újabb támadást kezdtek a német helyőrség ellen.

A bécsi diktátum gyakorlatilag is megszűnt, — állapítja meg a szovjet hadijelentés

A szovjet hivatalos jelentés közli, hogy Erdély végleges felszabadítása révén, amelyet a román hadsereggel együtt folytatott közös harcban valósítottak meg, a bécsi diktátum gyakorlatilag is megszűnt, — fejeződik be a moszkvai jelentés.

Megkezdődött Norvégia felszabadítása is

Moszkva (Rador). A Tass október 26-án, reggel érkezett távirati jelentése: A szovjet hivatalos jelentés közli, hogy a vörös hadsereg Észak-Norvégiában elfoglalta Kirkenes városát és még harminc más helységet. A vörös hadsereg előnyomulása Észak-Norvégiában ez ország felszabadításának kezdetét jelenti. Norvégia négy éven át állott német megszállás alatt.

A minap jelentették, hogy Quisling norvég „miniszterelnök”

tesz az úgynevezett „nemzeti gárda” megszervezésére, amelyet a szövetségesek ellen szeretne harcba vetni. Ugyanakkor ismeretessé vált az is, hogy a németek erőszakkal eltávolították a lakosságot Észak-Norvégia városai közül, hogy fegyveres ellenállást szervezzenek ottan, — állapítja meg a Tass jelentése.

A Pravda cikke a nagy keleti offenzíváról

Moszkva (Rador). A Tass jelenti: A Pravda című moszkvai lap a nagy

keleti szovjet offenzívával foglalkozva azt írja, hogy szertefoszlott a német kormány minden reménye, amelyet a Szovjet-Unió és a nyugati hatalmak közötti, képzelt ellentétreke alapozott. A mostani, keletporoszországi offenzíva újabb fényes bizonyítéka annak, hogy a szövetségesek összeegyeztették katonai akcióikat. Németország sorsáról már a teheráni értekezleten döntöttek és semmi sem mentheti meg immár ezt az országot, — állapítja meg a Pravda.

Kiskunhalason a németek ismét megmutatták, mily sersot szánnak a magyar városoknak

Moszkva. (Rador). A Tass október 25-én kiadott jelentése: A szerdai szovjet hivatalos jelentés kiegészítéseképpen közli: Kiskunhalas magyar városban, amelyet a vörös hadsereg ádáz harcok után foglalt el, a német csapatok eltorlaszolták magukat az utcákon és megerősítették a házakat, sőt az egyedülálló épületeket is, úgy hogy a vörös hadsereg kénytelen volt a város központjában ágyukat harcba vetni. A német erők szégyenletes védekezése következtében nagyon kiterjedt rombolások keletkeztek.

A Tass jelentése ezután így folytatódik: A moszkvai rádió ezzel a hivatalos közleménnyel foglalkozva megállapítja, hogy a német haderők a magyarországi eljárása nem keltett meglepetést, mert még Kelet-Poroszországban is így cselekszenek. A polgári lakosságot otthonának elhagyására kényszerítik, majd a házakat a németek különleges műszaki csapatai pusztítják el. A vörös hadsereg ilyenformán oly helységekre vonul be, amelyeket a német hadsereg teljesen megsemmisített. Ebben az eljárás módjában lel i magyarokat az is, amit a németek most Magyarországon művelnek, — mondotta a moszkvai rádió.

Budapesten a munkásság és a katonaság együttesen harcol az SS-zászlóaljakkal ellen

Bucuresti. A Timpul című román lap október 26. keltezésű száma a londoni rádió október 23-i jelentését ismerteti. E szerint a Stockholms Tidningen című svéd lap azt írja, hogy a következő 48 órában dől el Budapest sorsa. Budapest külvárosaiiban harcok folynak: a munkásság és az 1. magyar hadsereg egységei harcban állanak az SS-zászlóaljakkal. A moszkvai rádió a magyar főváros belsejében folyó egyes harcokról is beszámol.

Genf. (Tass). Német hírforrások közléséből megerősítést nyer az a hír, hogy a németek Horthyt és családját Németországba vitték.

A Kossuth-rádió október 25-i adásában a többi között ezeket mondotta:

— Szálasi áruló bandájának a német szuronyokot kívül nincs más támasza. Ez az áruló banda azonban hazug hírellyel egyre azt akarja elhitetni, hogy német segítséggel fel tudják tartóztatni az orosz előnyomulást. Ezzel szemben az igazság az, hogy a vörös hadsereg előnyomulása nagy erővel folytatódik és a Szálasi-puccs óta rendkívül fontos támaszpontok kerültek az oroszok kezére. A vörös hadsereg már elérte a Tisza-vo-

nalat. A Miskolc—Sátoraljujhely utvonul — a németek legjobb visszavonulási útja a Kárpátaljaból — középső szakaszán el van vágva már. A magyarországi offenzíva első szakasza befejeződött. A vörös hadsereg megtisztította a Kárpátalját és a Tiszántúlt az ellenségétől. Most, az offenzíva második szakaszában megkezdődnek a Budapest felé irányuló hadműveletek. Zimony és Belgrád felszabadításával a déli szárnyon is megkezdődnek a közvetlen hadműveletek ebben az irányban. A német hadsereg az utóbbi napokban egyik vereséget a másik után szenvedte el. A vörös hadsereg hatalmas csapást mért rá Nyiregyháza és Baja felszabadításával is. Semmi kétség sem férhet ahhoz, hogy a német vereségek e sorozata, gyors egymásutánja megkönnyíti a magyar hazafiak számára a felkelést a német rablók ellen és a németek bérencei ellen, — hangoztatta a Kossuth-rádió, majd rámutatott arra, hogy Magyarországon október 15. óta a nemzeti erők összefogása „olyan lendületet vett, aminőre csak a szabadságharcok idején volt példa.” Befejezésül teljes erőfeszítésre, azonnali és általános harcra buzdította a magyar népet az országot feldúló és

Bucurestiből jelentik: Megszüntették a halálbüntetést, vagyonekobzást és táborba utalást

(Rador). A hivatalos lapban megjelent rendelet törvénnyel a halálbüntetésről, a vagyonekobzásról és táborba utalásról szóló rendelkezéseket, amelyekre nézve tételes törvények voltak életben, hatályon kívül helyezték.

A zsidó kereskedők visszaigényelhetik 1940 szeptember 6. után eladott üzletüket

(Rador). A hivatalos lapban rendeltörvény jelent meg, amely lehetőséget ad arra, hogy az elmúlt rendszer idején erőszakkal megvásárolt vagy elidegenített zsidó vagyonok ügyében a volt tulajdonos visszatérítési pert indíthasson. A zsidó kereskedésekre nézve 1940 szeptember 6. után létrejött állítólagos ügyletek mind megátamadhatók.

Ha az elidegenítés vagy idegen birtokba kerülés 1940 szeptember és 1941 január 23. vagyis a légiönista uralom idején történt s az eladási ár a

tényleges árnak legfeljebb csak a felét tette ki, akkor az ügylet minden külön bizonyítás nélkül sem mis és nem létező. Ha az ügylet a jelek szerint valóságos áron történt, vagy pedig 1941 január 23. után jött létre, akkor a felperes ellenbizonyítékokkal élhet.

Az ügyek tárgyalására első és utolsó bírói hatóság a törvényszék. Döntése azonnal végrehajtható, szükség esetén a felperes kérelmére zár alá vétel is alkalmazható.

végletekig kiszipolyozó németek és szolgák ellen.

Budapest üzemelt védelmezi a munkásság

Bucuresti. A Curierul című bucaresti lap isztambuli rádiójelentésre hivatkozva október 26. keltezésű számában a következőket jelentette:

Az ankarai rádió jelenté: Budapest most ténylegesen a magyar munkásság kezében van, amely ellene szegülvén Szálasi kormányának, megszállta az összes fővárosi üzemeket, beleértve a gázgyárat és a villany-telepeket is. A német hadsereg egységei el akarták tűzni a munkásokat, de azok kijelentették, hogy szétrombolják az üzemeket, ha elűzik őket onnan. Hiábavaló alkudozások után a német csapatok visszavonultak és az üzemek a munkásság kezén maradtak, — jelentette az isztambuli rádió.

nagy hadihajójuk pedig, közöttük egy cirkáló súlyosan megrongálódott. A japán légi erő szintén súlyos veszteségeket szenvedett, szerdáj 150 japán repülőgép felvételét jelentették. A harcok során egy kisebb amerikai repülőgépanyahajó súlyosan megsérült, mire az amerikai hadihajók a helyszínen elsüllyesztették.

Washington (Reuter). A szövetséges sajtó a csendesóceáni tengeri ütközettel foglalkozva megállapítja, hogy a japánok vereségének kihatása lehet a jövő események alakulására. A Times című londoni lap azt írja, hogy Japán 1942-ben már elvesztette utolsó esélyét is a háború megnyerésére, mire a japánok, tulzott óvatosságból, tartózkodtak a megkezdett hadműveletek folytatásától.

Diplomáciai kapcsolatok Olaszország és a szövetségesek között

London. (Reuter). Anglia és az Egyesült Államok kormánya szordán helyreállította a szabályszerű diplomáciai kapcsolatokat Olaszországgal. Ezt a tényt hivatalos közleményben hozták nyilvánosságra. Anglia római főbiztosát nagyköveti rangra emelték s egyben Carantini-t, Olaszország angolai képviselőjét elismerték Olaszország követének.

Washingtonban ezzel egyidejűleg közölték, hogy Közép- és Dél-Amerika valamennyi állama szintén elismerte ezt az új helyzetet és felveszi a diplomáciai kapcsolatát Itáliával, kivéve Argentínát, amely a háború során nem is szakította meg kapcsolatait Olaszországgal.

Legújabb

A háború legsúlyosabb tengeri veresége érte Japánt a Fülöp-szigeteknél

Washington. (Reuter). A fülöp-szigeti nagy tengeri ütközetről kiadott legújabb hivatalos jelentés szerint a japán hajóhad állományának legalább is egyharmadát, de nagyon valószínű, hogy a felét vesztette el a most lezajlott tengeri csatában, amennyiben sok egység elsüllyedt, sok pedig oly súlyosan megrongálódott, hogy hónapokba telik, amíg ismét kifuthatnak a nyílt tengerre. Elsüllyedt legalább 6 nagy japán hadihajó és repülőgépanyahajó, a súlyosan megrongált nagy és közepes nagyságu tengerészeti egységek száma pedig ennél jóval több. A japán flotta legnagyobb egységeiről lévén szó, amerikai katonai körökben igen derülátlan ítélik meg a csendesóceáni haditengerészeti erőviszonyok további alakulását, amit már eddig is az amerikai flotta fölénye jellemzett. Ennek döntő kihatása lesz az egész távolkeleti háború végső kimenetelére.

A Washingtonba érkezett legújabb hírek egyébként arról számoltak be, hogy az amerikai és a japán flotta egy része még csütörtökön reggel is harci érintkezésben állott egymással.

A nagy csendesóceáni tengeri győz elem híre nagy örömet keltett az Egyesült Államokban, ahol éppen csütörtökön ülték meg a „tengerészet napját”. Jelenti a Reuter.

A görög hazafiak felszabadították Larisza városát

Athén. (Reuter). A görög hazafiak, megtörvén a német helyőrség ellátását, felszabadították Larisza városát. A dél felől előnyomuló brit erők felszabadították Scopelos görög szigetét is. A német ellenállás jelentéktelen volt.

Eden fontos politikai és katonai tanácskozásokon vesz részt Athénben

London. (Rador). Eden brit külügyminiszter Kairóból Athénbe érkezett és ott fontos megbeszéléseket tart az ország politikai képviselőivel.

Wilson tábornok, a földközítengeri szövetséges haderők főparancsnoka, valamint Cunningham tengernagy, a földközítengeri szövetséges hajóhad parancsnoka szintén a görög fővárosban tartózkodik, ami arra vall, hogy Eden látogatásával kapcsolatban katonai jellegű tárgyalások is folynak.

A görögországi harcokról a következőket jelentik: Az 1. brit hadsereg észak felé tört előre és Larisza városának közvetlen közelében van már. Larisza eleste küszöbön áll. A hadijelentések elismerik a görög hazafiak nagy szerepét és értékes közreműködését a felszabadító küzdelemben: a görög hazafiak nyílt harcban állanak a visszavonuló német csapatokkal. Észak-Görögországban is több helységet szabadítottak már fel és elvágják a németek visszavonulási útját.

Athén. (Reuter). Eden brit külügyminiszter előreláthatólag vasárnapig Athénben marad, hogy részt vegyen azokon az ünnepségeken, amelyeket Athén és Görögország jelentős részének felszabadulása alkalmából rendeznek.

Karlovác is felszabadult

Moszkva. (Rador). A Tass jelenté: Tito marsall főhadiszállása szerdán bejelentette Karlovác-Károlyváros városának felszabadítását is.

A brit haderők Tilburg előtt

London. (Rador). Bár az idő esős és ködös, Hollandiában szerdán is eredményesen folytatódtak a szövetségesek hadműveletei. Az Antwerpenből északra támadásra indult kanadai haderők 80 kilométer széles fronton nyomulnak előre Breder felé és a heves német ellenállás ellenére újabb teret nyertek. A

Schelde torkolatánál is további teret nyertek. A brit haderők, miután elfoglalták Hertogenbusch városát, két ha-

Románia külügyminisztere nyilatkozott De Gaulle kormányának elismeréséről

Bucuresti. (Rador). Niculescu-Buzești külügyminisztertől az újságírók megkérdezték, elismeri-e a román kormány a De Gaulle elnöklete alatt álló ideiglenes francia kormányt. A román külügyminiszter a következőket válaszolta:

— Mint már szeptember 1-én kijelentettük, a román kormány nem ismerte el a volt vichy kormányt és annak az óhajának adott kifejezést, hogy kölcsönös diplomáciai képviselőt jöjjön létre valamennyi szövetséges országgal, közöttük természetesen Franciaországgal is. Szeptember 5-én a román kormány megbízta ankarai követét, hozza ezt a tényt De Gaulle kormányának tudomására, amelynek részünkről való elismerése ilyenformán ettől az időponttól számítandó.

Visszavonulásra kényszerítették a japán hajóhadat

Washington. (Rador). Roosevelt elnök szerdán este a csendesóceáni 3. amerikai flotta parancsnokságától kapott hivatalos jelentések alapján közölte, hogy a japán hajóhadat, amelyet az amerikai hajóhad harcra kényszerített, megverték, komoly károkat okoztak neki és visszavonulásra kényszerítették. Elsüllyesztettek legalább egy nagy japán hadihajót és egy japán repülőgépanyahajót, három más nagy japán hajót pedig súlyosan megrongáltak. Egy elveszett repülőgépanyahajón kívül az amerikai flotta csak rongálódásokat szenvedett, de valamennyi ameri-

almas hadoszloppal Tilburg felé törnek előre s e várostól csak alig 2 kilométerre vannak már.

kai egység önréjéből visszatért támaszpontjára. A tengeri ütközetben mindkét részről nagy légi erők is részt vettek, a japánok igen nagy veszteségeket szenvedtek.

Washington. (Reuter). A fülöp-szigeti nagy tengeri ütközetben a japánok az eddigi megállapítások szerint elvesztettek egy csatahajót, öt vagy hat

Romániai Magyar Népi Szövetségé alakult át a Magyar Dolgozók Szövetsége

A MADOSZ braşovi-brassói értekezlete megjelölte népünk helyét a romániai demokrácia harcában

(A beszámoló utolsó része)

A KIRILLOTTÉK beszámolója után üdvözlések következtek.

POZSÁR ANDRÁS a magyar munkások nevében üdvözölte az értekezletet:

— A Madosztól a munkásság a demokratikus szabadságjogokért való bátor küzdelmét és a magyarság sorainak a fasiszta elemektől való megtisztítását várja. Közművelődési téren is sok feladat van a Madoszra. Fel kell, hogy karolja a népművelés ügyét.

BARA SAMU az iparosság üdvözlését hozza:

— A fasiszta munkakamarák főcélja az volt, hogy fönkretegyen bennünket. Így érték meg augusztus 23-át. Akkor aztán szabadoknak éreztük magunkat és összehívtuk az iparosokat. Jöttek is szép számmal. Megalakítottuk az iparosok szakmai szervezetét, nemzetiségre való tekintet nélkül, amelynek a vezetőségébe a Madoszból is többen kerültek be. De megindult a fasiszták akadémikája is. Kaptunk helyiséget, de csak egy estére s aztán elvették tőlünk. Volt itt valami iparosegyület, amelynek vasgárdista vezetői voltak. Arra akartak kényszeríteni bennünket, hogy a 5 szervezetükbe lépünk. Mi visszautasítottuk ezt. Most megkezdjük a széleskörű szervező munkát és minden támaszával nyugodtan szembenézünk.

MESTER DÁNIEL a földművesek nevében beszél:

— Nagy a földtelenség. Az emberek szétszélednek mindenféle munkát keresni, mert a föld olyanok kezén van, akik azt nem maguk munkálják. Azt várjuk a Madosztól, hogy a Nemzeti Demokrata Front programját, amely a nagybirtokok felosztását tűzte ki céljává, minden erejével támogassa.

SZEMLER FERENC író az értelmiségiek nevében üdvözlölte az értekezletet:

— Az elmúlt két évtizedben sokan kérkedtek azzal az értelmiség soraiából, hogy ők haladószelleműek. De valóban haladóknak csupán azok maradtak meg, akik kapcsolataikat nem vesztették el a néppel. A fasiszta áramlat a legtöbb értelmiségit teljesen készületlenül találta, teljesen szétszilálta, olyan messzire taszította a néptől, ahonnan a visszatérés lehetősége szinte lehetetlennek látszik.

Az erdélyi magyar demokrata értelmiség számos tagja megértette azonban, hogy nem lehet az eddigi uton haladni. Egyetlen helyük, ha meg akarják magukat menteni a jövőnek, a magyar dolgozó nép oldalán van. A nép oldalán, amely őket fenntartja és amely nélkül nem élhetnek soha. Feladatuk, hogy tudásukat népünknek adják. Csak ez a szolgálat mentheti meg a magyar szellem emberét, ellenkező esetben pusztulást érdemel.

LOVÁSZ ILONKA braşovi-brassói magántisztviselőnő a nők üdvözlését találomra szólja:

— Tudjátok mindnyájan, a nehéz időkben, amelyek reánk sulyosodtak, mi nők férfiasan kivettük részünket a küzdelmekből. Ki is kellett vennünk, hogyha nem akartunk elpusztulni családunkkal együtt.

A nő immár többé nem kedves játékszer, vagy rabszolga, hanem egyenlő jogokat követelő öntudatos ember.

LŐRINCZ LÁSZLÓ a braşovi-brassói magyar ifjúság nevében üdvözlölte a kiáltókat:

— Az ifjúság örömmel vette tudomásul, hogy a Madosz keretén belül alkalma nyílik a szervezkedésre és erőt tömörítésére.

Első megmozdulásaink talán nem voltak olyan erőteljesek, mint amilyeneknek lenniök kellett volna. Bizonyos foku tartózkodás volt észlelhető az ifjúság részéről a Madoszsal szemben, de ezért nem az ifjúság felelős.

Az ifjúság magára volt utalva s kevesen voltak azok, akik önképzés útján a dolgok mélyére láttak a haladó szellemű véleményüknek kifejezését is adták.

Itt nem csak beszédek hangzanak el, hanem elhatározások fogannak és lettek válnak valóra. Ez az, amit idáig még nem láttunk. Idáig csak beszédeket hallottunk, azt hallottuk, hogy csak az az ember, akinek külön gyerekszobája volt. (Ez alatt nem a nevelést, hanem csak a butorokat értették.)

Ma már mind nagyobb számú határozott ifju gárda áll a Madosz rendelkezésére. Együtt kívánunk haladni a régi harcokkal, részt kívánunk mi is a munkából, a harcban!

KURKÓ GYÁRFÁS megköszöni a beszámolókat és a következő szavakkal fordul az értekezlethez:

— A beszámolókból kivétel nélkül azt a képet nyertük, hogy a Madosz felé várakozással fordul az itt élő magyarság minden néprétege és a Madosz meg akar és meg is tud felelni ennek a várakozásnak.

A régi keret azonban ma szűknek bizonyult. Hogy a mai kibővült feladat nevéinkben is kifejezést nyerjen, szükséges, hogy a „dolgozó” nevet az ennél is átfogóbb „népi” névre cseréljük fel. A dolgozó név különben is azt a látszatot kelti, mintha szakmai szervezet volnánk. A dolgozó rétegek szakmai szervezkedése ma egységes szervezetekben történik, nemzetiségre való tekintet nélkül. A „népi” szó viszont szervezetünknek úgy nemzetiségi, mint politikai jellegét kidomborítja. Bármennyire is fáj megválnunk a Madosz névtől, amely nekünk csak beszületett szerzett, meg vagyok győződve, hogy a „Magyar Népi Szövetség” név új lépés előre mozgalmunk történetében. Javasolom, hogy a Romániai Magyar Dolgozók Szövetsége nevet a „ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG”, románul „UNIUNEA POPULARĂ MAGHIARĂ DIN ROMÂNIA” névre változtassuk.

Az elnök javaslatát az értekezlet rövid vita után egyhangulag elfogadja. Az elnök ezután a központ helyének kérdését bocsájtotta tárgyalás alá. Az értekezlet egyhanguan Braşov-Brassói jelölte ki a központ székhelyét, mivel legközelebb fekszik a Székelyföldre s a vasuti fővonalnak is utjába esik.

Ezután az ideiglenes központi intézőbizottság megválasztása következik.

A jelölőbizottság nevében Szemler Ferenc a következő névsort terjeszti elő:

PALÁSTI JÓZSEF vasesztergályos Arad;

CZIKÓ NÁNDOR kovácsmester, Bucuresti;

KURKÓ GYÁRFÁS lakatosmester, KISS GYULÁ székelyalkalmazott, Dr.

CSÁKÁNY BÉLA ügyvéd, DAVID GÁBOR cipészemester, LŐRINCZ JU-

LIANNA varrónő, Braşov-Brassói.

FARAGÓ SÁNDOR asztalosmester, Lugoj-Lugos;

BÁNYAI LÁSZLÓ tanár, KÓTAI KÁROLY földműves, SZABÓ ETELL gyári munkásnő, KAZINCZY JÁNOS vésnök, Dr. TAKÁTS LAJOS ügyvéd, MÉLIUSZ JÓZSEF író, Timisoara-Temesvár;

MÁRTON ISTVÁN földműves, Székelymuzsna (Odorhei-Udvarhelymegye).

Az értekezlet egyhangulag elfogadta a jelölőbizottság javaslatát.

Az ideiglenes központi intézőbizottság kebeléből a következő ideiglenes központi vegrehajtóbizottságot jelölte ki:

KURKÓ GYÁRFÁS elnök,

Dr. CSÁKÁNY BÉLA, a központi iroda vezetője,

CZIKÓ NÁNDOR, a bucuresti iroda vezetője,

BÁNYAI LÁSZLÓ, sajtómegbizott,

DAVID SÁNDOR.

A központ mellett működő közművelődési bizottságba a következő tagokat jelölte ki: SZEMLER FERENC író, POZSÁR ANDRÁS nyomdász, ÖRDÖGH SÁNDOR munkás, HALÁSZ KÁLMÁN építészmérnök és Dr. SZABÓ ZOLTÁN orvos.

KURKÓ GYÁRFÁS elnök bejelenti, hogy az ideiglenes központi intézőbizottság átveszi a munka vezetését, azt igyekszik egyre szélesebb mederben folytatni mindaddig, míg az országos nagygyűlés megválasztja a végleges vezetőséget.

Zárószavaiban KURKÓ GYÁRFÁS elnök az értekezlet nevében köszönetet mondott a román demokrata sajtónak azért a támogatásért, amelyet a demokratikus magyar tömegeknek és a Madosznak nyújtott az őket ért méltatlan támadásokkal szemben. A Magyar Népi Szövetség teljes egészében magáévá teszi a Madosz csatlakozását a Nemzeti Demokratikus Arcvonalhoz és annak kormányzati munkatervéhez. Egyben köszönetet mond azért a szolidaritásért, amely az Arcvonal gyűlésein nyilvánult meg a demokratikus magyarság törekvéseivel szemben.

Ez az értekezlet hitvallás a hitlerizmus megsemmisítéséért küzdő nagy szövetségesek, elsősorban a Szovjet-Unió mellett.

Legközelebbi feladataink: népi egységünk megvalósítása, a magyarság sorainak a fasiszta elemektől való megtisztítása, jogegyenlőségünk megvalósítása, hogy így minél eredményesebben vehessünk részt a szabadságszerető országok soraiban küzdő szabad, független és demokrata Románia felépítésében — fejezte be szavait Kurkó Gyárfás elnök.

Az értekezlet október 17-én a késő esti órákban ért véget.

Utóhang

Jajszó és kiáltás ez, amit Braşov-Brassóban mondott a népünk. A gyilkosságokkal és szenvedésekkel terhes múlt jajszava. A demokrácia születésekor legyőzhetetlen akaratumk kiáltása. S ez a jajszó és ez a kiáltás elzng a még fegyverfűtés Szamos-partig, a bánási rónáig, a kis székely városokig a hegyek közt, az újjászületés kizában hánykolódó Bucuresti-ig.

Vég és kezdet a braşovi-brassói kiáltás. A fasiszta hóhérok rémuralmának végét hirdeti. És a bontakozó népruralom kezdetét Romániában, ahol immár újra egy test vagyunk Északkelettel és népeivel. Immár egy test, ha sebekkel is borítottan, de lábunknál a szétzúzott billincsekkel.

Sem előbb, sem később nem harsoghatott az országba ez a kiáltás. A vértől ázott, árulóktól árult ország északján a Vörös Hadsereg a román csapatokkal most fejezte be Erdély felszabadítását. Most kellett hat számot vetnünk a délerdélyi komor multtal. Mert most már hamarosan az egész Erdély életerős kiáltása harsog a Kárpátok alatt.

Augusztus 23-án egyszerre bukunk föl a többi ittélő nép fiaival a földalatti harcban, mind a délerdélyi városokban s a falvakon madoszisták. Az elnyomás magyar árnyékai pedig takarodót fújtak. Akik a hitleri fegyverek és Antonescu árnyékában bitorolták a magyarság képviselőtét eltiúntek előlünk, de annál féltelenebbül rontott ránk kívülről a nép életére törő sovinizmus dühe és türelmetlensége. De mi állunk a vihart. S ez most már nem is nehéz. Hiszen a küzdelemre felsorakozó magyarok sora egyre bővül és oldalunkon itt vannak a román testvérek, akikkel megosztottuk a hitlerellenes földalatti harc életveszélyeit, a dohos börtönök kemény fekvőhelyét s az ő halottaikkal a mi halottaikkal is bosszút követeltünk. Az igazi román demokrácia megvédett a reakció armánya és a fasiszta örvámadásai ellen. Visszaverte az álarcos merénylők mérgezett nyilait, miket a mi mellünkön át az ő szívének irányítottak.

Ebben a harcban mutattuk meg most arcunkat. Ilyen a Madosz, ilyen a mi népünk! Jajszó vagyunk és kiáltás! Határozott állítás, hogyha a romániai demokrácia születésének vérébe belezveredett a mi vérünk, inni is fogunk az oszthatatlan népi szabadság italából, együtt az ország boldog jövőért harcoló többi népével!

Elnemelt hát az erdélyi magyar népbőlondítók mákonyos furulyázása. Vége a népellenes bankárok és főurak parancsolatának a román s a magyar nép könyvében és verejtékében megigazult Erdélyben... Most az erdélyi népek beszélnek. S közöttük a magyar. Század évek óta először szabadon, a jövő bizalmától lelkesülten.

Népiünk kiált! Vegyék hát magyarok szavát egy, ahogyan elharagzott a Cenk alatt. Történelmi szó ez. Nem változtattunk és nem csinítottunk rajta, nehogy elvegyük ízét, ne hogy leverjük hamvát. A romániai magyar gyári munkás, a falusi ember, az iparos, a tenár és az író szava ez: népiünk szava. Benne magatokat hallgassátok mindnyájan jobb jövőre áhító magyarok. És ti tisztaszívű román testvérek is hallgassátok, mert édes testvéretek szava szól hozzátok! Hallgassátok mindannyian, mert ebből a jajszóból és ebből a kiáltásból és a ti kiáltásotokból születik meg hamarosan az ének: a Szabadság és az itt élő népek testvériségének éneke.

Türelmességet és emberséges szellemet ígér az erdélyi főköormánybiztos

București. Pop Ionel, erdélyi főköormánybiztos, Cluj-Kolozsvárra való elutazása előtt néhány nappal nyilatkozott a Curierul című bucaresti lap munkatársának.

Az újságíróknak arra a kérdésre, hogy a Románia által 1940-ig Erdélyben életbeléptetett s a magyar kormány részéről 1940. után hatályon kívül helyezett szociális újítások kérdésében mi az álláspontja, Pop Ionel főköormánybiztos azt válaszolta, hogy a jelen idő nemcsak az előbbi helyzet visszaállítását, hanem ezen továbbmenően újabb gyökeres társadalmi és gazdasági reformokat kíván.

— Hogyan véli megoldani főköormánybiztos ur a német és magyar népelem problémáját, — volt az újságíró második kérdése.

— Ami a román földre telepített németeket illeti, — mondotta Pop Ionel, — az utóbbi évek bebizonyították, hogy a németek teljesen kiváltak a román állami közösségből s Németország érdekeihez és jövőjéhez tartozónak tekintik magukat.

Az erdélyi főköormánybiztos ezzel kapcsolatban utalt arra, hogy az Erdélyben vívott harcok után nem maradt német. Mind a szászok, mind a svábok tömegesen keltek útra eredeti hazájukba. A

magyar kérdésről Pop Ionel így nyilatkozott:

— Azt hiszem, hogy ha az erdélyi magyaroknak lesz meg gondoltásuk s lelki erejük arra, hogy a valóságot megismerjék — azt, hogy Erdély mindörökké Romániához tartozik — és végleg lemondanak irredenta céljairól és agyrémeikről, teljesen bele tudnak majd illeszkedni Románia nagy sorsközösségébe. E mellett a feltétel mellett minden szempontból jobb életet tudnak majd biztosítani maguknak itt, mint magyarországi véréstestvéreik s hasznos polgárai lesznek Romániának. Remélem, hogy így fog történni. E remény hiány, mint végső megoldásról, repatriálásukra kell gondolnunk.

— E kérdéseket nagy mértékben a békekonzferencia oldja meg. Bárminők legyenek ezek a megoldások, a román államnak és nekünk valamennyiünknek az a feladatunk, hogy a változásokat emberséges szellemben, szelíden és a ki kerülhető emberi szenvedés megkímélésével végezzük.

— Ami tőlem feltehető, mindent megteszek, hogy mindenki számára minden igazságtalan eselekedetet, nemzeti vagy vallási üldözést elkerüljek, — mondotta az erdélyi főköormánybiztos.

Szakszervezeti hírek

Megválasztották az United Szappangyári Bizottságot. Az United Szappangyárban megalkotották a gyári bizottságot, melynek tagjai a következők: Kerékgyártó Gyula, Toma Iosif, Viski Erzsébet, Saltzer Sándor, Viconcar Ioan és Bóza Julia. A munkások sérelmeik orvosálása céljából beadvánnyal fordultak az igazgatósághoz.

Megalakult a Kalapgyár gyári bizottsága. A timisoarai-temesvári kalapgyár munkásai a napokban a következő gyári bizottságot választották meg: Gergely István, Baldu Vasile, Bajal János, Stancu Miron, Secosan Ioan, Kalmár Mária, Fintzer Róza, Sommer Anna és Petcu Sándor. A kalapgyári munkások 8 pontból álló követelést terjesztettek az igazgatóság elé. Többek közt munkaruhát, a vízszelű dolgozó munkások részére munkakönyvet, a 48 munkabér rendszer bevezetését, béremelést, továbbá a téli szükségletek beszerzését követelik az igazgatóságtól.

Az Aradi Teba textilgyár a napokban új bérmegeállapodást kötött munkásaival, amelynek értelmében a vállalat ok-

tóber elsejétől kezdődően 130—150 százalékkal felemelte a munkabéreket. A Teba a napi nyolc órás munkaidő után teljesített első túlóráit 50 százalékos, a további két órát 100 százalékos külön óradíjjal fizeti. Azonos munkakörben teljesített munkát egyenlő munkabérekkel fizeti a vállalat egy férfiaknál, mint nőknél. A katonai szolgálatot teljesítő munkások rendszeres havi segélyezésben részesülnek. A vállalat munkást nem alkalmazhat és el sem bocsáthat az üzemi tanács tudta nélkül. A Teba igazgatósága vállalta, hogy a munkásétközde életvezését egy minőségben, mint menyenyiségileg feljavitják. A munkásság termelési ágon kap az üzem által előállított anyagokból és a beszerzés ellenértékét a munkabérekkel vonják le. A nagy fizikai megterheléssel járó munkakörökben dolgozó munkások egy liter tejet kapnak naponta. Gyermekek munkások számára baleséddét létesít a vállalat. A mezeilapodás írásos szövegében a munkásság tiltakozott az ellen, hogy Hojcs Mihály igazgatót a vállalat visszaeve alkalmaztatásába.

Milyen rendelkezéseket tartalmaz az új lakbértörvény

III.

Az új törvény életben tartja a régi törvénynek azt a rendelkezését, amely szerint ha valamely bérlemény egy része lakásul, más része pedig kereskedelmi vagy ipar gyakorlására szolgál, a lakbértörvény szerződésnél a lakásokra meghatározott szabályt — így az emelési kulcsot is — alkalmazzzák. Egyedüli feltétel az, hogy az alap-bér az évi 100.000 lej ne haladja meg.

Erdélyben maradt a tavalyi törvénynek az az intézkedése is, amely kimondta, hogy kincstári adó növelésének hányadrészét, valamint az 1943. április 1. után létesített új adókat és illetékeket a háztulajdonos és a bérlő 50—50 százalékosan fizeti. Ugyanígy, a vízdíjnak és szemétfuvarozási díjnak az emelését is, — ha e két illetéket a szerződés szerint a háztulajdonosnak kell fizetnie — köteles a bérlő magára vállalni.

Az október 22-e (az új lakbér-törvény megjelenésének napja) után kiadott új ingatlanok (lakások), valamint az ezen időpontban üresen álló ingatlanok (lakások) évi bérösszege nem lehet nagyobb

az adókönyvben szereplő bérérték (valoarea locativă) kétszeresénél. A tavalyi törvény erre nézve csak a bérértéknek 50 százalékkal történő növelésére adott engedélyt.

Annak az ingatlanok vagy lakásoknak a bére, amely háborús kárt szenvedett, az ingatlan vagy lakás értékének 25 százaléka meg a haladó javítási, illetve helyreállítási költséget igényelt, a nyers bérérték háromszorosánál nagyobb nem lehet. Ha a szorosánál nagyobb nem lehet. Ha a javítás, illetve helyreállítás 40 százalékkal többet igényelt, akkor a bérérték négyszerese, ha pedig 60 százaléknál többre került, akkor a bérérték ötszöröse kérhető lakbér címén. (Példa: Egy 5.000.000 lej értékű bombasújtotta ház helyreállítási költségei 1.500.000 lej, vagyis 25 százaléknál többet tesznek ki, a háztulajdonosnak joga van arra, hogy valamennyi bérlőjétől az illető lakásnak az adókönyvben szereplő nyers bérérték kétszörösét kérje.) (Folytatjuk).

Okf. 23. Szombat
R. k.: Simon, Judás
Protestáns: Simon
Ortodox: Terentie

HIREK

Napkelte: 6.38 ó.
Napny.: 16.49 ó.
Heldhelle: 15.45 ó.
Holdny.: 2.05 ó.

Előfizetési ár: Egy hónapra helyben és vidéken, kézbesítéssel 300 lej, előre fizetve három hónapra 570 lej. Vidéki előfizetők, ha nem esziknek fizetik az előfizetési díjat, en 20 lejjel nagyobb a helygütelletük miatt. Postatakarékpénztárj (CNC) eszikkészítés 25.000. — Kiszároltak nem órák meg és nem küldünk vissza. — Aradon előfizetők: Mészáros-utca 6, hirdetések Business-utca 4. szám alatt, Ecologia irodában. Távbeszélő: 17-11.

— Elhalasztották az ünnepeket Erdély felszabadítása alkalmából. (București). Hivatalosan közlik, hogy az Erdély felszabadítása alkalmából, október 26-ra tervezett ünnepeket elhalasztották. Az ünnepeket később közlendő időpontban tartják. (Rador).

— Mesesan Traian lett ismét Timisoara-Temesvár rendőrkésztere. A belügyminiszter Mesesan Traian nevezte ki ismét Timisoara-Temesvár rendőrkészterévé. Mesesan Traian legutóbb két éven át már rendőrkészter volt Timisoara-Temesvárott. Állásába történt újból kinevezése után tegnap vette át a rendőrkészter vezetői feladatát.

— Kisiparosok közgyűlése. Felhívják Timisoara-Temesvár összes, önálló kisiparosát, hogy foglalozásra, nemzeti szegre és vállalásra való tekintet nélkül jöjjen el az ipari szindikátus nagyterembe (Belváros, str. Eugen de Savoia 4.) október 29-én, vasárnap délelőtt 10 órákor tartandó közgyűlésre. A napirend a következő: 1. Megnyitó. 2. Kor-elnök választása. 3. Jegyzőkönyvvezető és két hitelesítő választása. 4. 18 választmányi tag és öt póttag választása két évre. 5. Öt ellenőr és egy ügyész választása egy évre. 6. Két-két tag választása a szakcsoportok megalakítására. 7. Belépési és tagsági díj megállapítása. 8. Esetleges felszólalások csakis ipari ügyben. 9. A közgyűlés bezárása. Az összehívó bizottság.

— Az elbocsátott zsidó birákat visszahelyezték állásukba. (București). A bírói testület valamennyi volt zsidó tagját teljes joggal visszahelyezték állásába. (Rador).

— Munkások nagygyűlése Caransebes-Karansebesen. A caransebesi-karansebesi munkások a Zöldfa vendéglő nagytermében több mint ezer munkás részvételével nagygyűlést tartottak. Az egyesült szakszervezetek nevében Németh Pál nyitotta meg a gyűlést és rámutatott a szervezkedés fontosságára, majd az Unione Patriotilor nevében Moise Iosif timisoarai-temesvári kiküldött szólt fel. Bacla Ilie pedig a munkásság szabadságjairól beszélt. Vazdoaga I. A. R.-üzemi munkás a letiltott fasziista-rendszer büneire mutatott rá. Cretea munkás a szervezkedés eddigi eredményeit ismertette. A caransebesi-karansebesi Apararea Patriotica szervezete 60 lejért ebédet ad a munkásoknak.

— Magántisztviselők és magánalkalmazottak figyelmébe. A timisoarai-temesvári textil, rövidáru és diszmiári üzletek és vállalatok alkalmazottai és tisztviselői szombaton, október 28-án délután negyedik három órákor a szakszervezeti helyiségben (volt Forum-mozi) gyűlést tartanak, melyen a fizetésemelési kérdéseket beszéljük meg. A többi tisztviselői és alkalmazottai szakmák későbbi időpontban tartanak megbeszéléseket.

— Népfelkelő állományba tartozó német és magyar katonakötelesek jelentkezése című tennapi hírünkbe sajnálatos nyomdáhiba került. Nem az 1925 és 1926 korszaklályba (contingent) tartozó katonaköteleseknek, hanem az 1925—1916 korszaklályokba — vagyis összesen 10 korszaklályról van szó — tartozóknak kell jelentkezniük a hadkiegészítő parancsnokságon. A hiba annál is inkább nyilvánvaló volt, mert a 1926-os korszaklálybeli személyek még nem kerültek a hadkiegészítő parancsnokság hatáskörébe.

— Irodalom-ismertető előadás az Apararea Patriotica. A napokban az Apararea Patriotica timisoarai-temesvári szervezete jól sikerült irodalom-ismertető előadást rendezett. Novacu Valér tanár, az Unione Patriotica bányászati szervezetének vezetője Steinbeck John fasziistaellenes amerikai író „Sötét éjtszakák” című nagyszerű könyvét ismertette. A könyv, melynek tárgya a német megszállás alatti Norvégiában játszódik le, mély hatást tett a hallgatóságára.

— Fizetik a nyugdíjakat Aradon. Az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya közli, hogy a következő sorrendben folyosítják az esedékes nyugdíjakat: pénteken október 27-én délelőtt 8—10 óra között az 1—1000, 10—12 óra között az 1001—2000, szombaton október 28-án délelőtt 8—10 óra között a 2001—3000 és 10—12 óra között 3001—5000 számú nyugdíjkönyvesek tulajdonosainak folyosítják a nyugdíjat az illetékes kerületi adóhivatalban. Azoknak, akiknek nyugdíjára letiltás van érvényben a fent közölt napokon délelőtt 8 és 11 óra között folyosítják illetményüket a pénzügyigazgatóságon. Azon nyugdíjasok részére, akik idejében nem jelenhettek meg nyugdíjuk átvételére, a II. számú adóhivatal folyosítja a nyugdíjat.

— Ifjúnok és tanoncok figyelmébe! A timisoarai-temesvári szakszervezeti ifjúnok és tanoncok szombaton, október 28-án, délután 4 órai kezdettel gyűlést tartanak a szakszervezeti színházban (volt Forum mozi). A gyűlés napirendjén többek közt az ifjúnok és tanoncok bérvételei is szerepelnek.

— Felerészben fehér, felerészben barna lisztből készült a befőzni való tészta. (București). A hivatalos lapban megjelent előírás értelmében a befőzni való tésztát (paste fainoise) a gyárak felerészben fehér, felerészben pedig barna lisztből kelesselek előállítani.

— A belföldi hántolt rizs ára. (București). Az országos ár-kormánybizottság az idej termései belföldi hántolt rizs árát kiesinyben kilogrammonként 350 lejben szabta meg azokban a helységekben, ahol hántolt üzem működik és 364 lejben, ahol ilyen üzem nincsen. A hántolt kilogrammonként 7 lej.

Barcasági és székelyföldi magyarok!

A ti napilapotok a

NÉPI EGYSÉG

Felelős szerkesztő: Kurkó Gyárfás
Főmunkatárs: Szemlér Ferenc
Megjelenik Braşov-Brassóban.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Strada Argintariilor No. 16.

Olvassátok és támogassátok!

Részlegesen megszüntették az el-
sőtétítést Bucurestiben. (Bucuresti).
Október 25-től kezdve a fővárosban
részlegesen hatályon kívül helyezték az
elsőtétítési rendelkezést. (Rador).

Mennyiért kötelesek örölni a mal-
mok a hadsereg részére. (Bucuresti).
A hivatalos lapban közölt ár-kormánybiz-
tossági rendelet értelmében a hadsereg
egy vagon buza vagy rozs örléséért
24.000 lejt, egy vagon kukorica örlé-
sért pedig 16.000 lejt fizet.

A cenei-csenei községi bizottság er-
edményes működése. A Timișorontal-Temes-
torontal megyei Cenei-Csene község lakói
nemrég községi bizottságot választottak,
mely azóta a község ügyeit intézi. A bizott-
ság eddigi rövid működése alatt a követke-
zőket valósította meg: lefoglalták az egyik
hitlerista német lakos traktorját és azt a
földdel rendelkező szegényebb és szarvas-
marha nélküli gazdálkodók rendelkezésére
bocsátották. Az igazvon állatokkal rendel-
kező segítséget nyújtanak a szegényeb-
beknek. A határőrökől naponta 3-4 sze-
keret kérnek melyekkel az örlésre szánt
gabonát a malomba szállítják. Az elmenek-
ült hitleristák seregséit a szegények köz-
osztották szét. Két elmenekült hitlerista la-
kásában hadjárva otthont rendeztek be. A
községi bizottság a lehetőségekhez mérten
segélyezi a hadbavonultak hozzátartozóit.

Az aradi építőmunkások szervező gyű-
lése. Az aradi építőmunkások szervező bi-
zottsága vasárnap, október 29-én délelőtt
10 órákor szervezeti helyiségében (Ciceo
Pop-utca 9 sz.) közgyűlést tart.

Esküvő. Ejbenschütz Böske és Neu-
mann József október 28-án vasárnap dél-
után 3 órákor tartják Aradon a neológ-
templomban esküvőjüket, amelyre ezután
hívják meg rokonaikat és ismerőseiket.

Az Uniunea Patriotilor díjtalan jog-
védő szolgálata. Az Uniunea Patriotilor
timișorai-temesvári szervezete közli,
hogy a munkásokat érdeklő jogi ügyek-
ben jártas demokrata ügyvédek díjtalan
jogi tanácsokat adnak. Az érdeklődők
forduljanak a szervezet titkári hivatalá-
hoz: I. kerület, Ungureanu-utca 14. sz.
I. emelet, 11. ajtó, délután 4 és 7 óra
köztt.

Ismét megváltozott a vasuti me-
netrend. Az új, megváltozott vasuti me-
netrend a következő: Indul Timișoara-
ra-Temesvárról Topolovati-Topo-
lovec felé 6.05 és 17.00, Bucuresti felé
7.20, Cruceni-Torontálkereszties felé
8.20, Jimbolia-Zsombolya felé Lovrin-
on át Teremia-Nagyterem felé 8.50,
Stamora Moravita-Sztamora és Giera-
Gyér felé 16.50, Aradul Nou-Ujarad fe-
lé 8.35, Resita-Resicabánya-Oravita-
Oravicabánya-Anina - Aninabánya-
Iam-Zsám felé 18.10, Lugoj-Lugos felé
Buzias-Buziasfürdőn át 17.14, Sannico-
lau-Mare-Nagyszentmiklós felé Lovrin-
on át 17.50 és Radna felé csak párat-
lan napokon 18.05-kor. Érkezik Timi-
șoara-Temesvárra Topolovati-
Topolovec felől 8.16 és 20.18, Bucuresti
felől 11.50, Cruceni-Torontálkereszties
felől 11.38, Jimbolia-Lovrin felől
15.20, Stamora-Moravita-Sztamora fe-
lől 8.05, Aradul Nou-Ujarad felől 15.10,
Resita-Resicabánya-Oravita - Oravica-
bánya-Anina-Aninabánya és Iam-
Zsám felől 7.00, Lugoj-Lugos felől Bu-
zias-Buziasfürdőn át 7.40, Sannicolau
Mare-Nagyszentmiklós felől Lovrinon
át 6.55 és Radna felől csak páros nap-
okon 7.42-kor érkezik Timișoara-Temes-
várra.

Meghosszabbították a közmunka
megváltásának határidejét. A timișorai-
temesvári polgármesteri hivatal 45. számú
rendelete értelmében a közmunka megvál-
tásának határidejét november 30-ig meg-
hosszabbították. Akik a közmunkát termé-
szetben akarják elvégezni, azoknak jelent-
kerési határidejét október 31-éig hosszab-
bították meg.

Díjtalan orvosi kezelés az Uniunea
Patriotilornál. Az Uniunea Patriotilor
timișorai-temesvári szervezete közli,
nogy demokrata orvosok díjtalan keze-
lésben részesítik az arra reászoruló keze-
gényeket. Érdeklődők forduljanak a
szervezet titkári hivatalához, I. kerület,
Ungureanu-utca 14. I. emelet 11. ajtó,
délután 4 és 7 óra köztt.

Rádió-műhelytulajdonosok figyel-
mébe! A timișorai-temesvári helyőrség-
parancsnokság rendelete értelmében
a város területén levő rádiójavító-mű-
helyek tulajdonosai kötelesek a helyőrség-
parancsnokság megbízottjánál a városháza épületében jelentkezni.

Ékszerészek, aranyművesek, órák
és látszerészek gyűlése. A timișorai-
temesvári ékszerészek, aranyművesek, órák
és látszerészek vasárnap, október 29-
én délelőtt 9 órákor a szakszervezeti székház-
ban (volt Fórum mozi) szervező gyűlést
tartanak. Kérjük az érdekeltek minél na-
gyobb számban való megjelenését.

Aradi famunkások figyelmébe! Az
aradi famunkások (asztalosok, kádárok,
bognárok, kárposok, kaptafagyári és fű-
részteljes munkások) október 29-én dél-
előtt 10 órákor a szakszervezeti helyiség-
ben (Ciceo Pop-utca 9 sz.) szervező gyű-
lést tartanak.

Sport hírek

A timișorai-temesvári kerületi labda-
rugó bizottság serleget irt ki a kerület
labdarugó csapatai számára. A viadalra
eddig a CFR, a Ripensia, a Chinezul-
CANT, a Politechnica, a Progresul és
az Electrica nevezett. A sorsolást a leg-
közelebbi napokban megejtik.

Az október 29-i, vasárnapi labdarugó
műsor: Politechnica-CFR Turnu Seve-
rin fél 4 órákor, előtte Chinezul-CANT
-Prima Banat. Mind a két mérkőzés
az Electrica-pályán rendezik.

CORSO-mozi, Arad

Távbeszélő: 23-64.
Ma 1, 3 és 5 órákor

A kicsapongó férfi Szatirikus vigjáték. Vasárnap: 9, 11, 1, 3 és 5 órákor.

Timișorai-temesvári munkaszol-
gálatos zsidók figyelmébe! A munka-
szolgálatot teljesített timișorai-teme-
svári zsidók (volt detasament-tagok)
szombaton, október 28-án reggel 9
órákor a szakszervezeti székházban (volt
Fórum-mozi) értekezletet tartanak.

Házasság. Bodor Erzs. és Lázár Je-
nő Timișoara-Temesvár házasságot kötöt-
tek. (Mindenkülön értesítést helyett.)

Ertesítés. A kereskedelmi utazók,
ügynökök, kereskedelmi képviselők szajdi-
kátusa e hó 28-án szombaton d. e. 11 óra-
kor tartja alakuló közgyűlést Timișoara,
Ady-u. 2. (Palace-ház) II. emeleti helyisé-
gében. Felkérjük a kártársakat, hogy a
gyűlésen okvetlenül jelenjenek meg. A
szervező bizottság.

Ügyeletes gyógyszerárak. Október
27-én, pénteken Timișoara-Temesvárott: I.
Ionescu (Unirii-tér), II. Marinescu (Mare-
șal Joffre-utca) III. és IV. Roxin (Axente
Sever-tér), V. Corvin (Cloșca-utca).

Timișorai Temesvári CORSO-MOZI Előadások 2, 4, 6 órákor
Távbeszélő: 72-95
A Marx testvérek a cirkuszban
Harpo, Chico és Gauchó utólréhatetlen komikusok.
'ombolós siker min en föllépésük.

Elektrangu Készítők Üzletel
változtatna november 1-re. Több évi
kifutó gyakorlati, nemzetközi köny-
hában perfer. Ajánlatokat „Konyha-
főnök” jellegre a timișorai kiadóba kér.

Apróhirdetések

URFI öltöny, háromnegyedes kabát,
női és férfi tavaszi kabát, 3 méter sző-
vet, pafefon és perzsaszőnyegek eladó.
Timișoara I., Griselini-u. 1, ajtó 9. (5350)
TELJES ebédelőberendezés, jó álla-
potban, eladó. Timișoara III., Eneas-u. 22.
(5352) * SZIJAK, használt, különböző
széles és hosszú, eladó. Érdeklődni 1-4
óra között, Timișoara III., Oitul 5. Leg-
alsó csengő. (5353) * KERESÉK meg-
vételre jó állapotban lévő Richter-
körzöt és különféle vonalzókat, „Prima-
vara” Timișoara IV., Asanesti-tér 5.
(5354) * 35-ÉS NŐI CIPŐ (haferli),
alig használt, eladó. Timișoara IV.,
Berthelot-körút 2, I., 8. ajtó. Weiner.
(5355) * ELADÓ: sötétkék férfi télika-
bát és egy sötétszürke felöltő. Timi-
șoara III., Mihle Wilhelm-u. 8. II., 3.
(5356) * PONYKÉPEZŐGÉPET, Lev-
nát, Cortaxot, keresek megvételre. Foto
Leonardo. Timișoara IV., Carol-körút
16. (5357) * ÖNÁLLÓ angol munkást
keres, nőt vagy férfit Salon de Mode,
Heana Florianu. Timișoara I., Regele
Ferdinand-körút 6. (5360) * A GYAR-
VÁROSI piac közelében átadó egy szoba-
konyhás lakás, ki hajlandó átvenni egy
jó állapotban lévő (6-német) hálószoba
butort. (5361) * MEGBIZHATÓ bejáró-
nő, jó bizonyítványokkal, felvétetik. Ti-
mișoara, III., Tarnava-u. 12, Rechnitzer
Andrei, Begaszantorium és a Bega kö-
rött. (5362) * KERESÉK Erzsébetvá-
rosban, Lahovary-tér közelében garson-
lakást, esetleg konyhával. Ugyanott el-
adó barna télikabát, egy pár női 37-es
számú haferli cipő. Távbeszélő 16-97.
(5363) * JÓL FŐZŐ mindenféle felvéte-
tik. Timișoara IV., Sturdza-u. 64, ajtó 2.
(5364) * MERKLIN, kifogástalan ál-
lapotban keresek. Cimeket a timișorai
kiadóba kérem leadni „Merklin” jellegre.
(5365) * KIFOGÁSTALAN szakácsnőt
keresek három személyhez azonnalra
vagy november 1-re. Timișoara IV.,

Fröbl.-u. 49, a nazmesternél. (5366) *
TRICORECORD kőtegép állandó mun-
kaállással, eladó. Ugyanott körkötő-
gép kerestetik. Timișoara IV., Pop de
Basesti-u. 25. (5367) * RENDES fiatal
leányt, kis háztartásba felveszek azon-
nalra. Timișoara IV., Carol-körút 55,
I., 8. (5368) * MINDENES, aki a gyer-
mekkel való foglalkozást is vállalja, jó
fizetéssel felvétetik november 1-re. Ti-
mișoara IV., Bratianu-u. 19, Stux Hoffer-
üzlet. (5369) * GYERMEKKOCSI, fe-
hér, kettős redőnnyel, Kun-gyártmány,
15.000 lejtért eladó. Timișoara IV.,
Berthelot-körút 8, Stux. (5370) * PA-
RADISOMOTÓ ivergekben veszek. Ti-
mișoara III., Iosif Gal-u. 5, ajtó 1.
(5371) * ADAPOST faanyaga eladó.
Timișoara III., Iosif Gal-u. 5, ajtó 1.
(5372) * KÖNYVSZERKÉNY, nagy, dí-
szes, barna, feltétes, eladó. D. u. 4-6-ig
Timișoara I., Jovanovic-u. 8. emelet 15.
(5373) * KERESÜNK jó állapotban
lévő angol szerkezetű, keresztthuros zong-
orát. Cim a timișorai kiadóban. (5374)
EGY SZOBRAKONYHÁS, fűdészhő-
jelkést keresek. Timișoara II., 3. August
15. Eugen Schwarz. (5375) * KIFOGÁS.
TALANU, főző házzetűnő, állást ke-
res magános urnál. Timișoara, távbeszélő
16-18 (5376)

3 SZOBÁS első emeleti lakás Aradon köz-
pontban azonnalra kiadó. Ajánlatokat „La-
kás” jellegre Reclamaba Arad, Eminescu-
utca 4. (2463) * JOGÁLLAPOTU női télika-
bátok és egyéb holmik eladó. Arad, Bari-
tan-utca 3. 7. lakrész. (2464) * EGYEDÜL-

ALLÓ nő házzetűnői állást keres mag-
nos urnál, vidéken is. Fizetést nem igényel.
Cim Reclamaban, Arad, Eminescu-utca 4.
(2465) * PERZSABUNDA kijtűnő állapotú,
kétharmados nutriaibunada, férfi bőrkabát,
41-es csizma, női télikabát perzsaujakkal
és teljesen új rövid fűrészbunada eladó. Arad,
Ioan Robu-utca 12, földszint. (2466).

EGY- VAGY KÉTSZOBÁS, fűdészhő-
jelkést keres Timișoaran egy magyar új-
ságiró és családja esendes helyi villa-
máján tájékán. Ajánlatokat „Novemberben”
jellegre a timișorai kiadóba kér. (5366) *
ELVESZETT kedden délután rozsdás, te-
szürke fiatal macska, a megtaláló jutalom
ellenében hozza vissza. Timișoara III., Me-
tlanu-u. 2. (5377) * FÜSZER-ÜZLET, jó
helyen lévő, előnyösen eladó. Ajánlatokat
„Előnyös” jellegre a timișorai kiadóba
kérek. (5378) * VARRÓGÉPET, korsze-
rűt, kifogástalan állapotban, megvételre
keresnek. Ajánlatokat „Jó varrógép” je-
llegre a timișorai kiadóba kérek. (5379) *
PAPLAN, két személyes, valamint férfi és
női télikabát, vaskályha eladó. Margittai,
Timișoara IV., Fröbl-utca 36. (4756) *
16 ÉVI irodaj gyakorlattal rendelkező, iz-
raelita vallású özvegy, megfelelő állást ke-
res. Házzetűnőnek is menne egyedülálló
urhoz. Cim: Sibiu, Engelleiter 20, ajtó 9.
(4757) * KÜLÖNBEJÁRATU butorozott
szobát, fűdészhő-utalattal, lehetőleg
teljes ellátással, a Belvárosban vagy Er-
zsébetvárosban, azonnal keresek. Ajánlatok-
tat „Tiszviselőnő” jellegre a timișorai
kiadóba kérek. (5309) * PAPLAN, kétsze-
mélyes, valamint férfi és női télikabát és
vaskályha eladó. Margittai, Timișoara IV.,

Fröbl.-u. 36. (4756) * GYERMEKTELLEN
házzetűnő magánvillában, házzetűnő te-
ndőre felveszünk, berendezett lakás a fu-
tész-világítás ellenében. Esetleg szoba-
leány jelentkezhetik. Cim a timișorai ki-
adóban. (5380) * VESZÉK kifogás-alan
keresztthuros pianinót, vagy rövid zong-
orát, „Hangszer” jellegre a timișorai ki-
adóba kérek. (5381) * KIVÁLÓ FÜRSTER-
pianinó eladó. „Fürster”, jellegre a timi-
șorai kiadóhivatal továbbít. (5382) *
ANGOL szerkezetű, keresztthuros pianinó
eladó. Timișoara III., Timotei Cipariu-u. 5,
ajtó 6. (5383) * MINDENES leányt vagy
asszonyt keresünk kis családhoz, jó báná-
smód és fizetés, Timișoara II., Epyre-u. 2,
Salomon. (5384) * LAKÁST keres fiatal
názaspár, esetleg házzetűnőnek is elucenne,
Timișoara, Eugen de Savoya-u. 7. Irhásné-
nál. (5385) * KEZDŐ hivatalnoknő állást
keres. Timișoara „Kezdő” jellegre. (5387)
* BEJARONÓ, főzni tudó, kerestetik, Pop-
per, Timișoara IV., Gudu-u. 9. II. 24.
(5388) * SZABÁSZATI iskola megavitt.
Beiratások Timișoara Unirii-tér 5. (5262)
* KÖNYVELŐ nagy gyakorlattal állást ke-
res. Megkeresést „Mérlegképes” jellegre
a timișorai kiadóba kér. (5308) * JÓL főző
mindenes, éves bizonyítványokkal, azon-
nal felvétetik Timișoara II., Miron Roma-
nu-utca 7. (Apolló mellett). (5304) *
CIPÉSZT keresek javító munkára, vala-
mint egy jó cylinder gépet megvételre. Vá-
cz Mihály, Timișoara II., Petru Maior-utca
2. szám. (5392) * GYERMEKKOCSI
redőnyös, vajszerű, eladó. Timișoara II.,
Matasarilor-utca 36. szám. (5278) * PER-
ZSASZŐNYEGET javítok, Mici Stiebing-
er, Timișoara IV., Budai Deleanu-u. 37. (5259)
POLOSKARISTAT vállalk. Timișoara
távbeszélő szivességből 51-00. * SZABNI
tanítok, Redjinger-divatszalon. Timișoara
I., Luther-tér 1. II. em. (5311) * GYER-
MEKSZERETŐ csesemőgondozó hosz-
szu éves gyakorlattal, állást keres no-
vember 1-re. Timișoara III., Ion Vasii-
u. 51, 2. ajtó. (5323) * JÓL FŐZŐ min-
denest nagyon jó fizetéssel felfoga-
dunk. Jelentkezés a gyárban, Timi-
șoara III., Odobescu-u. 13. (5334) *

ARO-MOZI, Timișoara, TRAIAN-tér. Távbeszélő 49-94
Naponta pereg a legjobb amerikai exotikus-filma
PAGO PAGO-tól délre
Előadások naponta, délután 2, 3.30, 5 és 6.30 órákor.
2 órákor matiné-helyár.